

*Рагріна Ж.М., Гейченко К.І.,
Запорізький державний
медичний університет
м.Запоріжжя, Україна
e-mail: Ragrinzhanina@gmail.com*

**Організація професійного самовдосконалення викладачів у напрямку
оптимізації процесу навчання іноземних студентів у вищих навчальних
закладах України**

Сучасні тенденції соціально-економічного розвитку, інтеграція українського суспільства до європейського простору зумовлюють створення спеціальних організаційно-педагогічних умов підготовки майбутніх фахівців у вищих навчальних закладах України, що передбачає переорієнтацію роботи викладачів з традиційної системи викладання до інноваційної. Саме тому сьогодні гостро відчувається необхідність удосконалення підготовки викладачів та збагачення їх досвідом роботи з сучасними методами навчання у вищій школі. Це дасть можливість швидко оновлювати тематичне наповнення, гнучко перебудовувати зміст навчального матеріалу з урахуванням рівнів підготовки студентів, їхніх професійних інтересів.

Слід зазначити, що в умовах модернізації освіти принципово змінюються функції, які виконує викладач у навчальному процесі. Нові завдання сучасної освіти вимагають від викладача, який застосовує сучасні методи, виконання багатьох різних ролей [3]: *розробника навчальних програм, фасилітатора, презентатора, тьютора, менеджера, консультанта, дослідника*. Для виконання нових функцій викладачів треба готувати. Основною метою процесу підготовки викладачів є створення системи залучення їх до активного навчання та застосування нових можливостей в педагогічній практиці, пробудження творчого потенціалу. Значною мірою цьому сприятиме проведення

різноманітних заходів: науково-методичних семінарів, майстер-класів, круглих столів, практикумів, конференцій тощо. Завданнями названих заходів є: розширення уявлень викладачів про сучасні методи навчання в системі української та закордонної освіти; розвиток практичних умінь та навичок застосування сучасних технологій та методів підготовки майбутніх фахівців [3].

Враховуючи зазначене, на базі кафедри мовної підготовки Запорізького державного медичного університету було організовано роботу «Школи педагогічної майстерності» та у межах її функціонування виокремлено найбільш ефективні та дієві форми і засоби збагачення практичного досвіду викладачів. Серед них:

1) постійно діючий семінар: «Аналіз сучасних методів навчання у вищій школі», який спрямовано на підвищення пізнавальної активності професорсько-викладацького складу вищих навчальних закладів, на синтезування, конкретизування, узагальнення, порівняння. Такий семінар дозволяє викладачам розширити знання про існуючі методи та технології, ознайомитись з новинками сучасної методики, обрати більш цікавий метод для власної діяльності і розробити індивідуальні прийоми для вдосконалення підготовки студентів-медиків до професійного спілкування.

2) психолого-педагогічні семінари, спрямовані на підготовку викладачів до створення сприятливих умов для формування готовності іноземних студентів до професійного спілкування (наприклад, семінар «Рольові та ділові ігри в студентській аудиторії з різним рівнем мовної підготовки»).

3) професійні дискусії, які є формою колективного обговорення та мають за мету виявлення істини через зіставлення різних поглядів, правильне розв'язання проблеми. Під час такого обговорення виявляються різні позиції, а емоційно-інтелектуальний поштовх пробуджує бажання активно мислити. Результатом професійних дискусій може стати збагачення власного викладацького досвіду, розширення знань, обмін думками [2]. Наприклад, професійна дискусія «Інтерактивна платформа Learningapps як засіб актуалізації роботи студентів під час аудиторної та позааудиторної роботи»

розкриє можливості сучасного онлайн-сервісу, що дозволяє створювати інтерактивні вправи, які можна використовувати в роботі з інтерактивною дошкою, або як індивідуальні вправи для студентів [5].

4) круглі столи, метою яких є обговорення складних теоретичних проблем і обміну досвідом. Наприклад, круглий стіл «Професійний інтерактивний кейс викладача» спрямовано на підвищення інформаційно-комунікативної обізнаності викладачів, розвиток умінь самостійної організації особистого інформаційно-освітнього середовища: підготовки мультимедійних матеріалів, розробки електронних підручників, створення авторських web-сайтів, web-квестів, блогів тощо [1, с. 112].

5) майстер-класи, перевагою яких порівняно з іншими формами є те, що це – одна з інтерактивних форм професійної взаємодії педагогів, яка спрямована на результативність роботи її учасників [4], тому актуальним, на нашу думку, є проведення у вищих медичних навчальних закладах таких майстер-класів, як: «Використання технології «Flipped classroom» у формуванні готовності майбутніх іноземних спеціалістів-медиків до професійного спілкування; «Використання програмної оболонки Microsoft PowerPoint на заняттях з мови»; «Можливості програмної оболонки Smart Notebook у процесі розробки інтерактивних занять з мови». Завданнями означених майстер-класів будуть: знайомство викладачів з названими технологіями; демонстрація викладачем, який проводить майстер-клас, власного досвіду роботи з названими технологіями шляхом послідовного коментованого показу дій, прийомів та форм педагогічної діяльності; спільне відпрацювання вмінь та навичок роботи з зазначеними технологіями тощо. В цілому проведення майстер-класів для викладачів забезпечує підвищення мотивації, стимулює пізнавальний інтерес до роботи з сучасними методами та технологіями, створює умови для вдосконалення педагогічної майстерності.

6) семінари-практикуми, де учасники мають змогу поділитися інноваційними методиками та новітніми матеріалами, які стануть їм у нагоді під час підготовки майбутніх спеціалістів до професійної діяльності.

Наприклад, проведення семінару-практикуму «Можливості інтерактивного проєктора в процесі підготовки іноземних студентів-медиків до майбутньої професійно-комунікативної діяльності» дає змогу поєднати теоретичних знань про інтерактивні засоби навчання та втілити ці знання на практиці. За наявності технічної можливості проводити такий практикум необхідно в аудиторіях, обладнаних інтерактивними дошками чи проєкторами, щоб усі учасники отримали можливість власноруч потренуватися, оцінити переваги названих технічних засобів.

В цілому слід зазначити, що процес збагачення та вдосконалення досвіду професорсько-викладацького складу має бути безперервним, цілеспрямованим, спеціально організованим, зумовленим динамікою розвитку суспільства, науки, техніки, а також потребами студентів, яких навчають ці викладачі у конкретному вищому навчальному закладі та мати за мету систематичне оновлення знань, самоосвіту, вивчення та використання під час підготовки майбутніх фахівців передового педагогічного досвіду та сучасних досягнень.

Література

1. Мажаровська О. Є. Формування готовності до професійно орієнтованого іншомовного спілкування майбутніх фахівців у коледжах технічного профілю: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / Вінницький держ. пед. ун-т. Вінниця, 2016. 278 с.
2. Педагогіка вищої школи / упор. М. М. Фіцула. Київ: «Академвидав», 2006. URL: http://pidruchniki.com/70141/pedagogika/metodi_zasobi_navchannya_vischomu_navchalnomu_zakladi (дата звернення: 26.10.2016).
3. Сметанина М. Ю. Подготовка учителей иностранного языка к использованию современных технологий. *Язык и культура*. 2016. №1 (33). С.181–198.
4. Рагіна Ж.М. Підготовка майбутніх іноземних спеціалістів-медиків до професійного спілкування: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / Запорізький національний університет. Запоріжжя, 2017. 298 с.
5. Тимошенко В. М. Підготовка інтерактивних вправ в середовищі Learningapps. *Блог інформатика*. URL: <https://metodistzp.jimdo.com/2016-2017/середовище-learningapps/> (дата звернення: 15.10.2016).